

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 Iž 043240 22 Iž
Sarajevo, 18.07.2022. godine

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u apelacionom vijeću sastavljenom od sudija Dinke-Bešlagić Čovrk predsjednika vijeća, Vesna Trifunović i Mirka Božovića članova vijeća, odlučujući o žalbi političke stranke Ujedinjena Srpska sa sjedištem u Banja Luci ulica Jovana Dučića br. 25 koju zastupa Nenad Stevandić predsjednik stranke, izjavljenoj protiv odluke Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-01-07-6-1221/21 od 16.06.2022. godine, zbog kršenja Zakona o finansiranju političkih stranaka, u nejavnoj sjednici održanoj dana 18.07.2022. godine, donio je

R J E Š E N J E

Žalba se djelimično uvažava, odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj: 05-01-07-6-1221/21 od 16.06.2022. godine, preinačava u odluci o kazni stav 1 tačka 1) izreke i tako da se:

političkoj partiji Ujedinjena Srpska za povredu iz tačke a) izriče novčana kazna u iznosu od 5.000,00 KM (slovima: pet hiljada konvertibilnih maraka),
time se jedinstvena novčana kazna izriče u iznosu od 7.500,00 KM (slovima; sedam hiljada i pet stotina konvertibilnih maraka).

U ostalom dijelu, ožalbeno rješenje ostaje neizmijenjeno.

O b r a z l o ž e n j e

Odlukom Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine broj i datum navedeni u uvodu, utvrđeno je da je politička stranka Ujedinjena Srsпка-US (kod 1972) odgovorna što u 2019.godini :

- a) sredstva u iznosu od 189.862,75 KM utrošila bez donesenog Programa utroška sredstava za 2019. godinu, čime je prekršila odredbe člana 4 stav 1 Zakona o finansiranju političkih stranaka i
- b) nije vodila poslovne knjige na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom, nije uspostavila potpune i pravilne evidencije o prihodima, rashodima i obavezama, čime je prekršila odredbe člana 11 stav 1 i člana 12 stav 1 Zakona o finansiranju političkih stranaka i nije popunila obrasce godišnjeg finasijskog izvještaja u skladu sa Pravilnikom o godišnjem finasijskim izvještajima političkih stranaka, čime je prekršila odredbu člana 12stav 4 Zakona o finansiranju političkih stranaka,

pa joj je na osnovu člana 15 stav 2 i primjenom člana 19 stav 1 tačka a), f) i h) Zakona o finansiranju političkih strankama izrečena :

- 1) za povredu iz stava 1. tačke a) novčana kazna u iznosu od 8.000,00 KM,
- 2) za povredu iz stava 1. tačke b) novčana kazna u iznosu od 2.500,00 KM i odnosno jedinstvena novčana kazna u iznosu od 10.500,00 KM.

Protiv ove odluke politička stranka Ujedinjena Srpska, blagovremeno je izjavila žalbu u kojoj je navela da osporavani akt pobija u cjelosti jer je Plan utroška sredstava za 2019. godinu donesen u skladu sa propisima i dostavljen uz Godišnji finasijski izvještaj. U pogledu povrede pod tačkom b) ističe da je stranka u predhodnom periodu imala poteškoća u poslovanju uzrokovanih pandemijom korona virusa i da je angažovala novi knjigovodstveni biro što je nenamjerno dovelo do određenih propusta i omaškama u finasijskom poslovanju i izvještavanju. Prilikom donošenja odluke cijenjene su samo otežavajuće okolnosti, a visina kazne je odmjerena prema ekonomskom stanju političke partije iz 2019. godine, koje ne odgovara stanju u vrijeme donošenja osporavane odluke. Žalilac smatra da je odmjerena izuzetno visoka i neodgovarajuća novčana kazna i predlaže da se žalba uvaži izrečena novčana kazna umanjiti ili da se odluke ukine i donosiocu daju jasne upute o postupanju u ponovnom postupku.

U odgovoru na žalbu, Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine predložila je da Sud predmetnu žalbu odbije kao neosnovanu jer je ožalbena odluka donesena na pravilan način, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima.

Žalba je djelimično osnovana.

Prema stanju u spisu predmeta, Centralna izborna komisija BiH je razmatrajući Preliminarni izvještaj službe za reviziju o pregledu godišnjeg finasijskog izvještaja za 2019. godinu političke stranke Ujedinjene Srpske-US broj 03-07-6-336/20 iz juna 2021. godine, utvrdila da je politička stranka prekršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka. Izvještaj je dostavljen političkoj stranci na izjašnjenje, pa je po prijemu izjašnjenja, Služba za reviziju, sačinila je Konačni izvještaj o pregledu finasijskog izvještaja za 2019. godinu političke stranke Ujedinjene Srpske-US.

Navedeno je bilo osnov da Centralna izborna komisija BiH, po službenoj dužnosti, Zaključkom broj 05-1-07-6-1221/21 od 30.12.2021.godine, pokrene postupak utvrđivanja odgovornosti žalitelja, zbog osnovane sumnje da je ova politička stranka u 2019.godini kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U postupku utvrđivanja odgovornosti, Centralna izborna komisija BiH je nakon uvida u Konačni izvještaj utvrdila da je politička stranka Srpska demokratska stranka-SDS finasijska sredstva u iznosu od 189.862,75 KM utrošila bez donesenog finasijskog plana odnosno Programa utroška sredstava za 2019. godinu i da nije vodila poslovne knjige na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom, nije uspostavila tačne i potpune evidencije o prihodima i rashodima, i obavezama, te nije popunila obrasce godišnjeg finasijskog izvještaja u skladu sa Pravilnikom o godišnjem finasijskom izvještaju političkih partija.

Zakon o finasiranju političkih stranaka (Sl. glasnik BiH br.95/12 sa izmjenama) u članu 4 stav 1 propisuje obavezu političkih partija da koriste finasijska sredstva isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programima i statutom. Navedeni zakon u članu 11 stav 1, članu 12 stav 1 i 4, propisuje dužnost političkih partija u vođenju poslovnih knjiga i podnose finasijske izvještaje, da vodi evidenciju o prihodima i rashodima u formi koju odobri Centralna izbrna komisija BiH.

Ukoliko se utvrdi da politička partija nije postupila po naprijed navedenim odredbama, Centralna izborna komisija je ovlaštena odredbom člana 15 stav 2 navedenog zakona, da izrekne propisanu novčanu kaznu.

Iz stanja spisa proizilazi da politička partija Ujedinjena Srpska uz Godišnji finasijski izvještaj za 2019. godinu nije dostavila Program utroška sredstava slijedom čega iznos od 189.862,75 KM nije utrošen prema donesenom planu. Naknadno ostvareni Plan utroška sredstava od 14.05.2021. godine Centralna izborna komisija BiH opravdano nije prihvatila jer je dostavljen u prilog izjašnjenju na zaključke Službe za reviziju, ali bez broja protokola ili datuma donošenja koji bi potvrdio da je takav akt blagovremeno donesen, ali da zbog propusta u dostavljanju nije priložen uz finasijski izvještaj. Kako je izostala bilo koja činjenica koja Plan utroška sredstava može dovesti u vezu sa fiskalnom godinom koja je bila predmet revizije, žalba političke partije neosnovano ukazuje da nije počinila povredu definisanu pod tačkom a) jer validnim planom nije opravdala utrošena finasijska sredstva.

U pogledu tačke b) koja se odnosi na povredu u vezi načinom vođenja poslovnih knjiga žalba političke partije ove propuste opravdava problemima u poslovanju vezanih za pandemiju korona virusa i promjenom knjigovodstvenog biroa. Određene propuste u vođenju poslovnih knjiga politička partija je otklonila dostavljanjem korigovanih obrazaca koje je Centralna izborna komisija BiH i prihvatila. Međutim, i pored ove korekcije ostale su nepravilnosti u vođenju knjiga koje nisu otklonjene i koje žalbeni navodi ne opravdavaju. Politička partija je u obavezi ispunjavati sve svoje zakonom utvrđene obaveze i obezbjediti da službe koje angažuje ove obaveze izvrše u propisanom roku ili kada se za to steknu uslovi, ali svakako prije isteka vremena u kome se mora dostaviti izvještaj CiKu BiH.

Kako je povreda zakonskih odredbi u konkrentom slučaju nesumnjivo utvrđena, to žalba političke partije neosnovano osporava ožalbeno rješenje u dijelu utvrđivanja odgovornosti žalioca za radnje definisaneu stavu 1 pod tačkom a) i b) izreke.

Međutim, žalba osnovano osporava odluku o visini novčane kazne izrečene za povredu iz tačke a) jer su sredstva u iznosu od 189.862,75 KM utrošena bez donesenog Programa utroška sredstava za 2019. godinu, čime je prekršena odredba člana 4 stav 1 Zakona o finasiranju političkih stranaka.

Za prekršaj u primjeni navedene odredbe, član 19 stav 1 tačka a) Zakona o finasiranju političkih partija propisao je novčanu kaznu od 500,00 KM do 10.000,00 KM. Žaliocu je izrečena novčana kazna unutar propisanog raspona. Prema zaključku Apelacionog vijeća određivanje visine novčane kazne cijeni se prema visini sredstava

koja su utrošena bez plana, prema činjenici da li je politička partija ranije kažnjavana i koliko puta, te prema ukupnom prihodu koji je ostvaren u kalendarskoj godini za koju je podnešen finansijski izvještaj. Iz obrazloženja ožalbenog rješenja proizilazi da su cijenjeni svi navedeni parametri kod određivanja visine novčane kazne, ali je po zaključku Apelacionog vijeća izrečena je kazna u neadekvatna visini, prije svega u odnosu na visinu kazne izrečne za istu povredu drugom političkom subjektu.

Naime, rješenjem Centralne izborne komisije broj 05-01-07-6-1185/21 od 16.06.2022. godine, a koje je bilo predmet odlučivanja o žalbi pred ovim sudom u presudi broj S1 3 Iž 043189 21 Iž od 12.07.2022. godine, političkoj partiji Srpska demokratska stranci-SDS, izrečena je novčana kazna u iznosu od 6.000,00 KM jer je finasijska sredstva u iznosu od 186.490,29 KM utrošila mimo finansijskog plana odnosno Programa utroška sredstava za 2019. godinu. Iz obrazloženja rješenja proizilazi da je kod odluka o visini kazne cijenjen broju izrečenih novčanih kazni i godišnji otvoreni prihod.

Proizilazi da je u 2019. godini žalilac utrošio bez programa utroška iznos od 189.862,75 KM za razliku od SDS-a koji je utrošio neznatno manje 186.490,29 KM i da se radi o približno istom iznosu. Ali ono što povrede ova dva politička subjekta čini znatno drugačijom situacijom je činjenica da je žalilac prije predmetne odluke kažnjavan 2 puta, a politički subjekt SDS kažnjavan 12 puta, te okolnost da je žalilac ostvario neuporedivo manji godišnji prihod od 315.686,00 KM za razliku od SDS-a koji je ostvario prihod od 1.367.533,90 KM.

Okolnost da je Centralna izborna komisija BiH primjenom istih kriterija, jednom političkom subjektu izrekla novanu kaznu od 8.000,00 KM, i ako je kažnjavan šest puta manje i ostvario je pet puta manji prihod od političkog subjekta kome je izrečena novčana kazna u iznosu od 6.000,00 KM ukazuje na nepravilnosti prilikom odlučivanja. Nedovoljna ocjena relevantnih okolnosti od kojih zavisi izricanje novčane kazne u zakonom propisanom rasponu, imala je za posljedicu da se tužitelju izrekne novčana kazna u neadekvatnoj visini i protivna dotadašnjoj kaznenoj politici Centralne izborne komisije BiH, a koja je u sudskom preispitivanju ocjenjena kao pravilna, budući da je odbijena žalba političkog subjekta Srpske demokratske stranke.

Iz navedenih razloga, a cijeneći ukazane paramtere prilikom odmjeravanja visine novčane kazne, Apelaciono vijeće je zaključilo da iznos od 5.000,00 KM (pet hiljada konvertibilnih maraka) predstavlja novčanu kaznu koja odgovara težini počinjenje povrede i kojom će se postići svrha kažnjavanja. Prilikom odlučivanja o visini kazne tužena je pravilno cijnila visinu prihoda ostvarenog u godini za koju je trebao biti dostavljen Plan utroška sredstava, jer se samo na taj način mogu utvrditi posljedice i domašaj povrede kada se uporede suma koja je utrošena bez plana i ukupni prihod u navedenoj godini.

U preostalom dijelu ožalbeno rješenje je ostalo neizmjenjeno budući da je tužitelju za povredu pod tačkom b) izrečena identična novčana kazna od 2.500,00 KM, kao i političkom subjektu Srpskoj demokratskoj stranci, pa je nakon djelimičnog usvajanja žalbe, kao jedinstvena kazna, utvrđen iznos od 7.500,00 KM.

S obzirom na navedeno, po ocjeni ovog vijeća, pobijana odluka Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine djelimično nije pravilna ni zakonita a žalba je djelimično osnovana pa je istu, primjenom odredbe člana 81 stav 1 u vezi sa odredbom člana 54 stav 2 Zakona o upravnim sporovima Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 19/02 do 74/10,31/16) valjalo uvažiti i djelimično preinačiti ožalbeno rješenje Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine.

**PREDSJEDNIK VIJEĆA
S U D I J A**

Dinka Bešlagić -Čovrk